

Port of Rotterdam CO₂ Transport Hub & Offshore Storage (‘PORTHOS’)

Presentatie voor DG-CEO Vervolgoverleg inzake CCUS

Ministerie EZK, Den Haag, 20 februari 2018

PORTHOS Project Team

gasunie

ebn

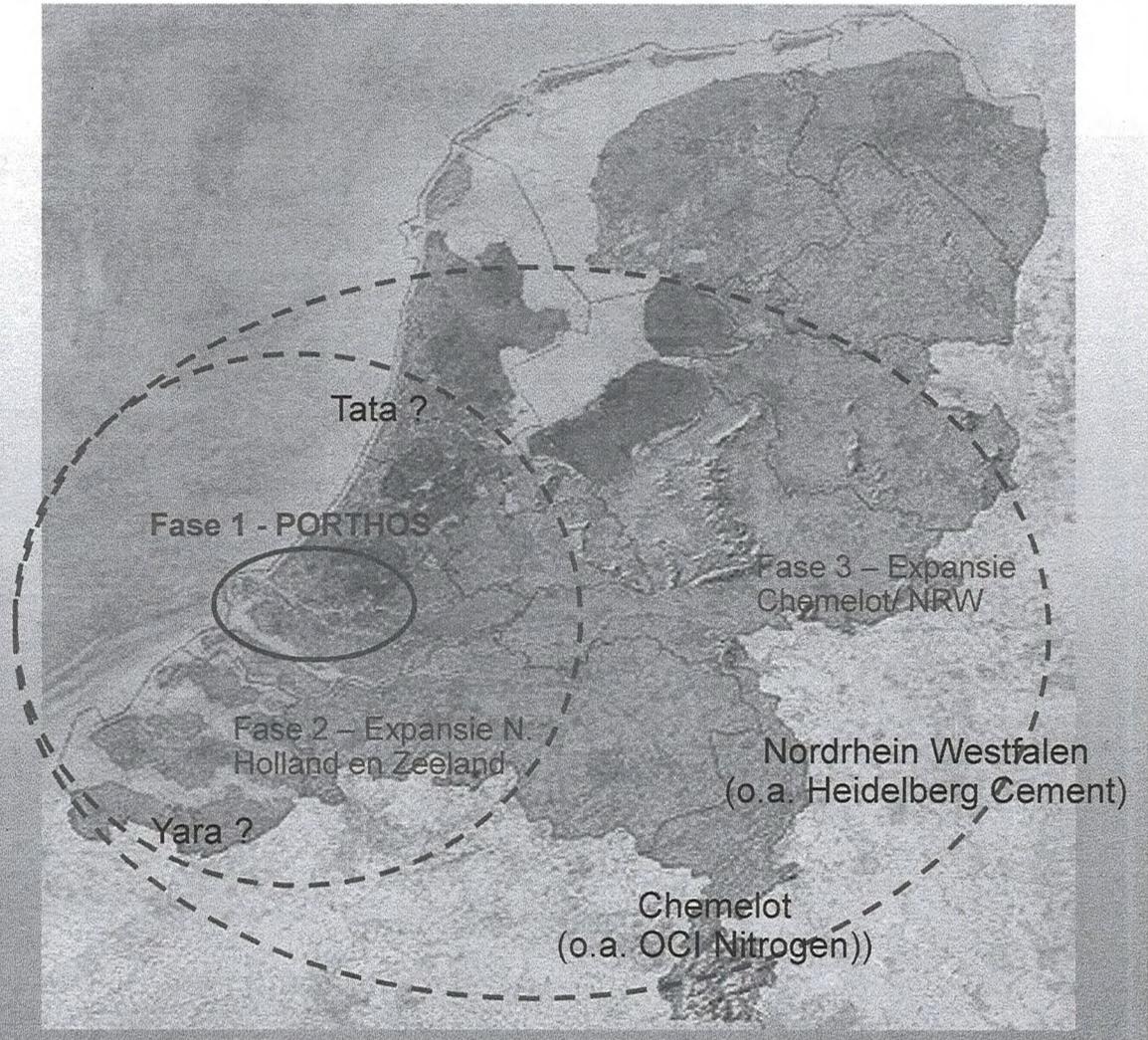
Supported by
DAIRIEL

Inhoud

- Belangrijkste conclusies en inzichten haalbaarheidsstudie PORTHOS
- Benodigde bijdragen van partijen voor realisatie PORTHOS
- Doel en inhoud “Intentie-overeenkomst Rotterdam-CCUS” en Task forces. Ondertekening door partijen
- Volgende stappen en communicatie

PORTHOS – unieke kans

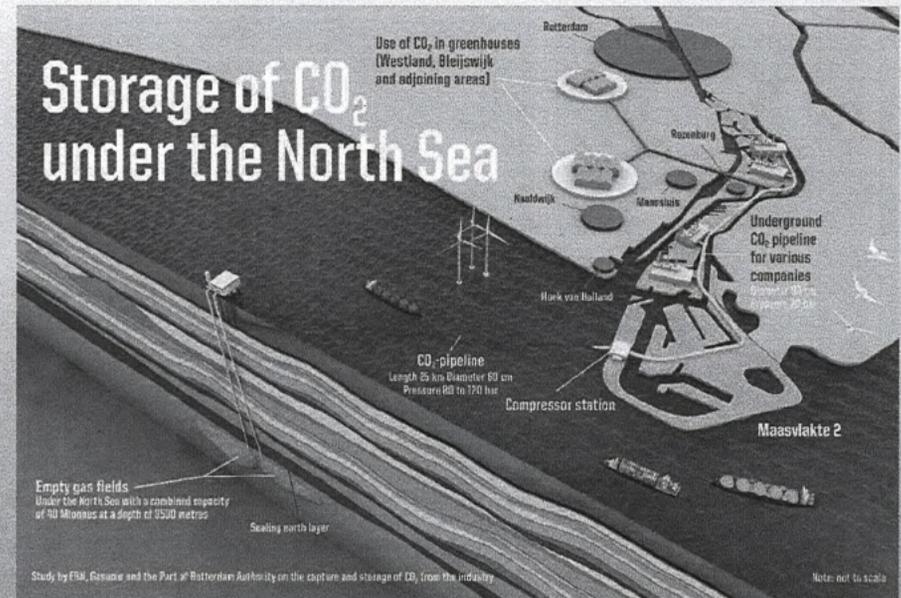
- Mogelijk aanzienlijke bijdrage aan het behalen van de Nederlandse CO₂ emissie reductie doelstellingen; 3-4 miljoen ton CO₂ reductie per jaar, tegen relatief lage eenheidskosten
- PORTHOS levert de CO₂ transport en opslag infrastructuur voor de eerste 40 miljoen ton CCS. Expansie in fasen mogelijk, naar andere industriële clusters, provincies en aangrenzende landen.
- Versteving van de internationale concurrentiepositie van de Haven Rotterdam, vergaring van CCUS implementatie kennis en ervaring.

Conclusies Haalbaarheidsstudie

- De “Management Summary” en het “Assessment Summary Slide Pack” beschrijven de conclusies van de PORTHOS haalbaarheidsstudie,
- Het project lijkt haalbaar, mits er aan een aantal condities wordt voldaan en alle partijen hun bijdragen leveren.

10.2.g

Overall conclusions Feasibility Study

10.2.g

- CO₂ supplies of 3-4 Mtpa may become available from ~2023 onwards, subject to these conditions

10.2.g

Conclusions on pricing and business case

10.2.g

10.2.g

10.2.g

Timing

Startup timing will depend on the following critical elements, mostly under control of the Dutch Government, whose leadership and support will be critical in driving delivery;

10.2.g

PORTHOS realisatie – benodigde bijdrage van industriële partijen

10.2.g

PORTHOS realisatie – benodigde bijdrage van de overheid

- Helderheid over de steun voor CCUS in Nederland, Rotterdam in het bijzonder, middels beschrijving van doelstellingen in het Klimaatakkoord
- Ondertekening van de Rotterdam CCUS-Intentieovereenkomst, actieve deelname in de Taskforces, en leiderschap en co-ordinatie van CCUS implementatie in Nederland

10.2.g

- Overheidsondersteuning voor versnelling van MER traject, en opslagvergunningen

Doelstellingen en inhoud Intentie-overeenkomst Rotterdam CCUS

- Publiek/private partijen willen samen de randvoorwaarden voor een mogelijke positieve investeringsbeslissing van het Porthos project in kaart brengen
- De uitkomsten van deze samenwerking dragen bij aan de ontwikkeling van CCUS in het algemeen en in het Rotterdamse havengebied in het bijzonder
- Samenwerking en inzet van partijen vindt plaats in een aantal specifieke “task forces”, te weten:
  - Task force strategisch omgevingsmanagement en communicatie
  - Task force relevante wetgeving en vergunningprocedures
  - Task force financiering en publieke financieringsinstrumenten

Belangrijke laatste wijzigingen op de Intentie-overeenkomst

- Artikel VIII-2

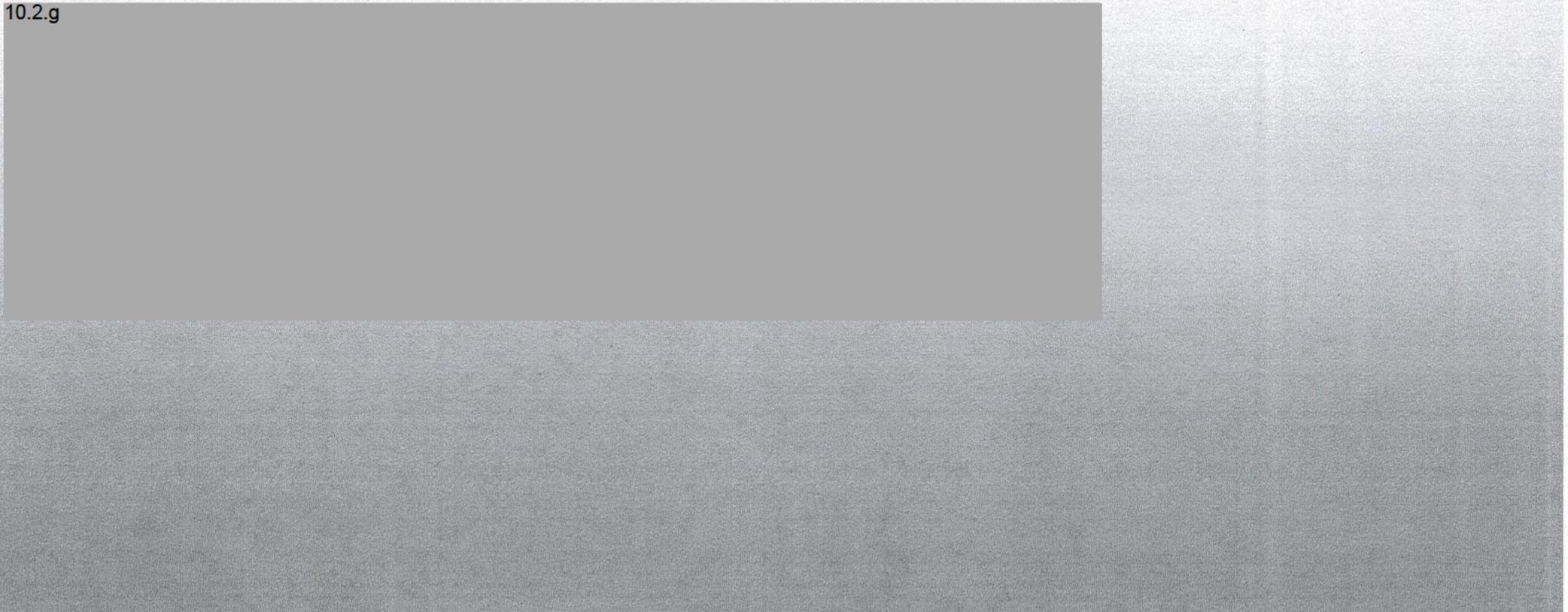
Deze overeenkomst legt geen verplichting op aan Partijen om in een nadere overeenkomst te treden ten aanzien van de samenwerking onder deze overeenkomst. Na afronding van de afspraken van deze overeenkomst beslist iedere Partij afzonderlijk - zonder enige verplichting daaromtrent - over individuele deelname aan eventuele vervolgsafspraken en/of individuele investeringen inzake het Porthos Project, daarbij in acht nemend de geldende mededingingsregels.

- Artikel XI

Deze overeenkomst kan schriftelijk worden gewijzigd of aangevuld indien alle Partijen hiermee instemmen. Teneinde zeker te stellen dat de uitvoering van deze overeenkomst volledig in lijn met de mededingingsregels plaatsvindt, komen Samenwerkende Partijen in ieder geval overeen om - voorafgaand aan de start van de Taskforces - door middel van een Addendum op deze overeenkomst nadere afspraken te maken over de mededingingsrechtelijke randvoorwaarden waaraan de samenwerking en informatieuitwisseling onder deze overeenkomst dient te voldoen. Samenwerkende Partijen zullen daartoe mededingingsrechtelijke expertise inwinnen. De randvoorwaarden in dit Addendum zullen leidend zijn ten opzichte van eventuele andersluidende afspraken in deze overeenkomst.

Planning – middellange termijn

10.2.g

Communications way forward

Situation:

10.2.g

A large grey rectangular box redacting the content of the 'Situation' section.

In order to avoid an uncoordinated situation, the following is proposed:

10.2.g

A large grey rectangular box redacting the content of the 'In order to avoid an uncoordinated situation, the following is proposed:' section.

Concept pers statement

“Het transporteren en opslaan van CO₂ in lege gasvelden onder de Noordzee is technisch haalbaar en kosteneffectief in vergelijking met andere maatregelen die bijdragen aan het realiseren van de klimaatdoelen van het kabinet. Dat blijkt uit een haalbaarheidsstudie die Havenbedrijf Rotterdam, Gasunie en Energie Beheer Nederland (EBN) de afgelopen maanden hebben uitgevoerd. Deze bedrijven hebben inmiddels een intentieovereenkomst getekend met industrieën in het havengebied. Voor hen vormt afvang en opslag van CO₂ een belangrijke optie om hun productieprocessen klimaatneutraal te maken, vooruitlopend op verdere verduurzaming van bedrijfsactiviteiten.

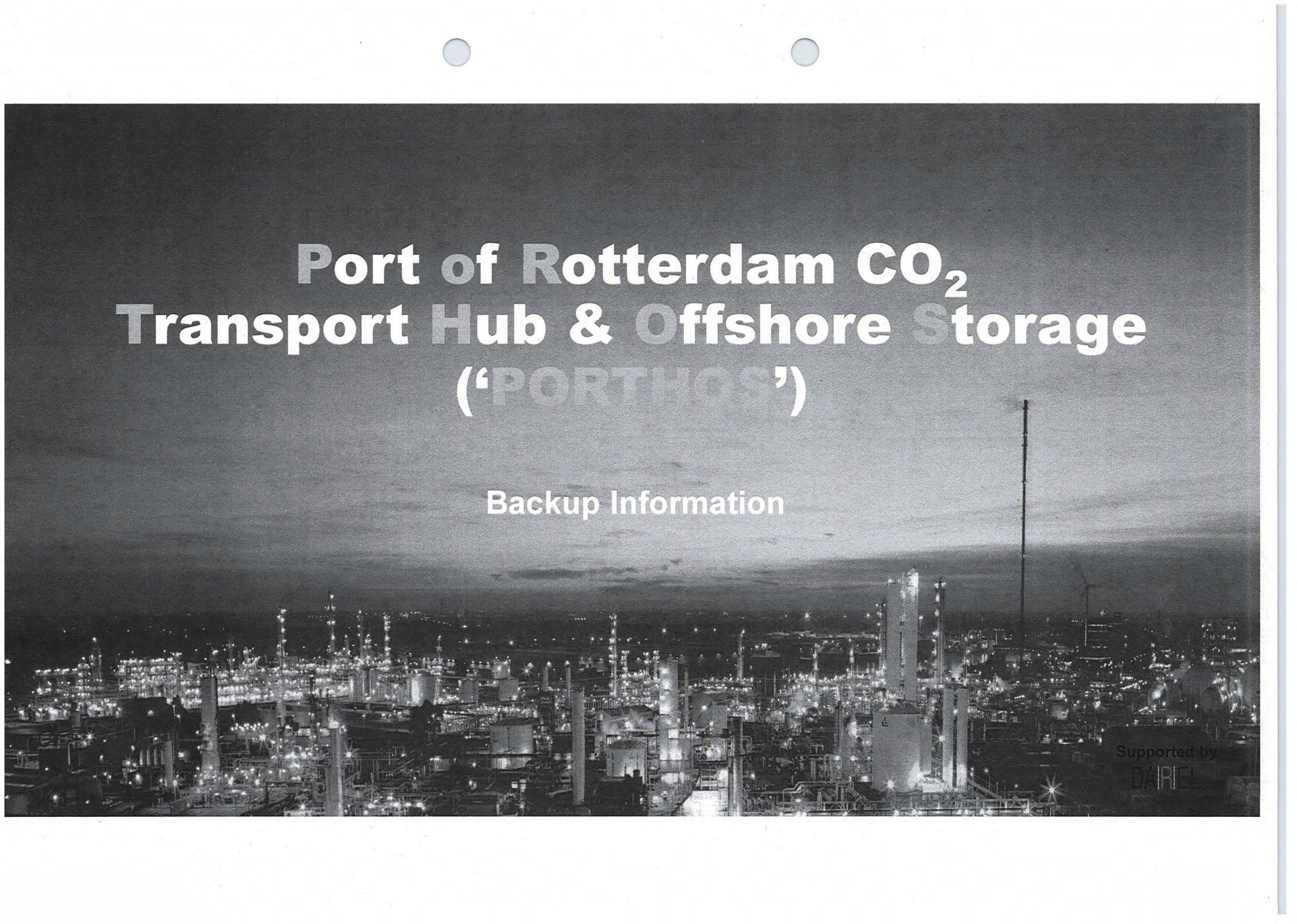
Etc, etc.

“

Ter bespreking: communicatie is noodzakelijk, gegeven flinke media interesse, concept pers statement hierboven, maar er is noodzaak voor bereidheid van Partijen voor opvolging/ondersteuning/vermelding ter vermindering van communicatie vacuüm

Samenvattend - verzoek aan participerende partijen

- Ondertekening “Intentie-overeenkomst Rotterdam-CCUS” - vandaag
- Bemensing van Task Forces – vanaf 1 maart
- Gecoördineerde communicatie – komende maanden

Port of Rotterdam CO₂ Transport Hub & Offshore Storage (‘PORTHOS’)

Backup Information

Supported by
DARIEL

10.2.g

10.2.g

